SOC706 Metodologie sociálních věd

Úkol č.8: Proveďte hodnocení jednoho výzkumného návrhu vašich kolegů ze studijní skupiny.

Tým: Jitka Balíková 74220
Jana Tasová 181806
Petra Heřmanová 181901

Téma: Politické preference a Czechtek 2005

Výzkumný tým:

Vedoucí týmu: Tereza Šimková-UČO: 183105, e-mail:183105@mail.muni.cz
Členové týmu: Lukáš Hule-UČO: 74547
Jan Bauer-UČO: 182294

Téma: Politické preference a Czechtek 2005

Předmět a cíl výzkumu:

Zajímavé a aktuální téma/předmět výzkumu.

Události okolo letošní akce nazvané Czechtek vyvolaly ohromnou mediální diskusi na téma techno subkultury. Účastníci techna byli líčeni na jedné straně jako banda narkomanů, na druhé straně jako nevinná děcka. Vláda vedená ČSSD podpořila tvrdý zásah, který stál daňové poplatníky více než 30 miliónů korun. Naopak opozice, a nejvíce mluvčí ODS, odsuzovala zásah jako neopodstatněný a příliš tvrdý. Jednali tak strany v souladu s názorem svých voličů? Mediální diskuze ustala, Czechtek už není na pořadu dne. Naším záměrem je zjistit, zda věk a politické preference dotazovaných ovlivňují jejich postoj k Czechteku. Máme tím na mysli především hodnocení přiměřenosti zásahu. Jsou opravdu postoje pravicových voličů k zásahu odmítavé a co levicových? Ovlivňuje postoje mimo politickou preferenci také věk a vzdělání? Výsledky našeho měření lze poté aplikovat na několik

dimenzí, jako je vliv médií na interpretaci zásahu proti účastníkům Czechtekku. Jak dalece byl zásah populistické gesto vládnoucí ČSSD. Očekáváme,že interpretace výzkumu poskytne další materiál na další výzkum. Poskytneme tímto výchozí bod, z kterého lze dále postupovat.

Výzkumné otázky:

Hlavní výzkumná otázka: Ovlivňuje politická preference, věk a vzdělání postoj veřejnosti k zásahu proti Czechteku?

Odvozené otázky by mohly lépe a konkrétněji rozvíjet hlavní otázku.

Odvozené výzkumné otázky: Která skupina obyvatel se staví k zásahu nejodmítavěji? Která skupina zásah naopak nejvíce podporuje?

Účel výzkumu se liší od záměru a cílu výzkumu. Je cílem především srovnat názory předsedů stran s voliči anebo vliv politických preferencí apod. na postoj vůči zásahu?

Účel výzkumu:

Účelem výzkumu je zjistit, jestli postoje proklamované leadery stran bezprostředně při a po konání Czechteku korespondují s názory jejich voličů, anebo zda se jednalo pouze o populistická vyjádření s cílem naklonit si veřejnost na svoji stranu.

Kontext výzkumu:

Freetekno scéna má kořeny v první polovině 90. let v Anglii. Po zákazu free parties zákonem Criminal Justice and Public Order Act z roku 1994 se freeparties přesunuly do Francie a dalších evropských zemí. V červenci 1994 se v ČR pořádal první Teknival Hostomice, který se od té doby koná každoročně a od roku 1999 je znám pod názvem CzechTek.

V druhé polovině devadesátých let vznikla řada českých soundsystémů, mezi prvními byli Cirkus Alien, Mayapur a Technical Support. Po roce 2000 začala freetekno scéna rychle růst a soundsystémy se brzo počítaly na desítky. V této době se také freetekno scéna výrazně oddělila od komerční scény elektronické taneční hudby, se kterou byla zpočátku propojená. Některé z prvních soundsystémů byly podle anglického vzoru kočovné (travellers), většina ostatních jsou však "městské systémy" - jsou složeny z usedle žijících lidí, kteří si užívají svou oblíbenou hudbu a životní styl o víkendech.

Czechteku 2005 se účastnilo kolem 5000 lidí, v noci z pátku na sobotu hrálo jen několik soundsystémů. V sobotu během dne byly zapojovány další systémy, ale hrály jen velmi krátce nebo vůbec.

Hudebně šlo o typický CzechTek: v noci bylo slyšet hlavně freetekno, přes den se produkce rozvinula do pestřejší a pomalejší podoby včetně uvolněných rytmů reggae.

Velká část louky byla legálně pronajatá od firmy Italinvest. Na akci byly zajištěny mobilní toalety, policie však neumožnila jejich příjezd na místo. Stejně tak byl znemožněn i úklid po CzechTeku, proběhl tedy dodatečně o týden později.

Policejní zásah

Už v pátek policie zablokovala sjezd z dálnice, což ji na několik hodin ochromilo; většina účastníků však zaparkovala svá auta v přilehlých obcích a vedlejších silnicích a na festival dorazila pěšky. V sobotu policie dvěma zásahy zhruba tisícovky těžkooděnců s pomocí vodních děl a slzného plynu akci ukončila s argumentací, že je nutno zajistit ochranu okolních pozemků, jejichž majitelé na rozdíl od pronajímatele vlastního dějiště nedali k pohybu účastníků souhlas.

Na obou stranách bylo několik desítek raněných včetně několika hospitalizací a vážných úrazů.

Vyčíslení nákladů na zásah a způsobených škod

Náklady na zásah byly vyčísleny na 31 345 000 korun. Z této částky byly vyplaceny mzdy policistům v hodnotě 25,97 milionu korun. Dalších 3,45 milionu korun bylo určeno na pohonné hmoty, cestovné, stravu policistů, léky a telefonní hovory.

Škody, které vznikly na policejních autech, výzbroji a výstroji prezídium vyčíslilo na 1,93 milionu korun.

Pro srovnání, náklady na policejní akci při zápasech Sparta-Baník se obvykle pohybují okolo 300-400 tis. Kč.

Podle policie jsou škody na pozemcích, kde se letošní CzechTek konal, kolem 200–300 tisíc korun. Tachovská Státní rostlinolékařská správa potvrdila, že škody, které CzechTek způsobil přímo na rostlinách na poli u Mlýnce, budou minimální.

Dění po CzechTeku

Policejní zásah vzbudil širokou kritiku účastníků, sympatizující části veřejnosti i některých opozičních politiků jakožto nepřiměřeně tvrdý, porušující zákony a lidská práva. Protestní akce koordinované po internetu vedly v týdnu po CzechTeku ke čtyřem demonstracím v Praze s několikatisícovou účastí a k mnoha dalším demonstracím v Brně, Plzni, Ostravě a dalších městech. Koordinaci protestních demonstrací a komunikaci s médii a

politiky zajišťuje iniciativa PolicejniStat.cz, vzniklá několik hodin po policejním zásahu na CzechTeku.

Vláda trvá na oprávněnosti zásahu, naopak jako nepřiměřený ho označil Senát a prezident. Ministr vnitra Bublan hodlá připravit přísnější zákonnou úpravu, která by konání podobných akcí v budoucnu zabránila.

Kontext je velmi vyčerpávající (možná až příliš), ale z větší části v souvislosti se samotným výzkumem je spíše bezpředmětný. Zároveň se zabývá jen velmi stručně otázkou postojů respondentů dotazníku s jejich věkem a politickou příslušností. V podstatě jen ilustruje postoj autora/ů k zásahu a emotivně popisuje dění kolem a během CzechTeku. Tím zbytečně ubírá na důvěryhodnosti a objektivitě samotného výzkumného návrhu.

Výzkumná jednotka a strategie výzkumu:

Vzhledem k povaze zkoumané jednotky (občané České republiky rozdělení náhodným stratifikovaným výběrem podle věku - celkem 1000 respondentů) jsme se rozhodli pro výzkum pomocí průřezové (transverzální) studie. Jako výzkumnou metodu jsme zvolili dotazník, pomocí něhož chceme zajistit relevanci odpovědí respondentů a vyhnout se zavádějícím odpovědím, které by se mohly objevovat v přímém dotazování. Dále dotazník s uzavřenými škálovanými otázkami je vhodný pro matematicko-statistické zpracování, které chceme použít. Výhodou dotazníku je samozřejmě jeho nižší finanční náročnost a snadné použití.

Není zde zmínka o nevýhodách ve smyslu reliability dotazníku

Nevýhodou je, že nemůžeme odhadnout návratnost, ale tomu se pokusíme předejít drobnou pozorností za vyplněný dotazník.

Dobrý nápad motivující respondenty – nemohl by to ale na druhou stranu být také i zdroj určitých nevýhod. (Pokud bude sběr dat prováděn telefonicky, jakým způsobem bude tedy respondent odměňován? Nezvýší se tím pravděpodobnost zkreslování dat respondentem?)

Kvantitativní podoba výzkumu sleduje vztah mezi nejméně dvěma proměnnými, které budou v našem případě politické preference, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a postoje k zásahu proti Czechteku, které získáme pomocí anonymního škálovaného dotazníku.[1]

[1] Vzhledem k tomu, ze budeme mít i podobná data z předešlých bleskových výzkumu, můžeme zohlednit i longitudinální hledisko, ovšem s tím, že se nebude jednat o stejný vzorek, což odstraníme vhodným statisticko-matematickým zpracováním. Longitudinální studie nám potom může ukázat, jak se postoj populace mění s časovou vzdáleností od ohniska události, kdy se hojně probírala v mediích a současností, kdy už není hlavním tématem veřejných médií.

Operacionalizace:

Klíčové koncepty:

1) Politická preference
2) Věk
3) Vztah k policejnímu zásahu na Czechteku

Možná by bylo vhodné zohlednit i fakt, zda se respondent samotné akce zúčastnil. V konceptech není zmíněno vzdělání a pojmy jako tolerance, legitimnost, správnost vs. oprávněnost. Tyto pojmy jsou níže vícekrát použity, ale ne vždy je jasné, jaký význam mají pro autory návrhu - občas jsou totiž zaměňovány, což v konečném důsledku působí zmateně.

Indikátory:

Indikátory politické preference jsou: Volba politické strany

Tento indikátor je definován velice nejasně a povrchně. (Stejně tak i operační hypotéza) Jaká volba je myšlena – krajské volby, volby do poslanecké sněmovny apod.? Jedná se o systematickou a dlouhodobou volbu strany nebo je zohledňována jen ta poslední – potom která? Jak bude tým posuzovat „nevoliče“ a jak je definuje?

Indikátory věku: Věk respondenta dotazníku, 18-25, 26-35, 36-45, 46-55, 56-65, 66-75, 76-85, každou kategorii zastoupí respondenti v celkovém počtu 1000.

Dotazování 7000 respondentů působí s ohledem na způsob zvoleného získávání dat neproveditelně. Jakým způsobem by byl vybírán dostatečný počet zastupujících respondentů pro každou skupinu? Podle jakého klíče byly zvoleny tyto věkové skupiny?
Byla by nějakým způsobem zohledněna vůbec samotná informovanost jednotlivých skupin o CzechTeku?

Indikátory vzdělání: Dosažené vzdělání. (Rozlišujeme základní, střední odborné, vysokoškolské)

V rámci objektivity by bylo vhodné zahrnout i další typy škol, nejen například odborné střední školy, ale i.gymnázia; vyšší odborné školy apod.

Indikátory Vztahu k zásahu na Czechteku: sympatizace se zásahem, přiměřeností zásahu

odmitnutí zásahu na Tachovsku, nepřiměřenost

Škála by mohla být konkrétnější a zahrnovat i další názory, které nejsou takto jednoznačně polarizované.

Volba indikátorů je taková, aby nám co nejpřesněji určila, jak moc se podílí politické preference na vztah respondentů k zásahu.

Hypotézy:

1) Politické preference ovlivňují názor občanů na správnost či nesprávnost zásahu na Czechteku

Operační hypotéza:

Voliči ČSSD budou zásah schvalovat.

Voliči ODS nebudou zásah schvalovat.

Voliči ČSSD budou přesvědčeni o legálnosti zásahu.

Voliči ODS budou přesvědčeni o nelegálnosti zásahu.

Voliči strany s politickým programem bližším k ODS budou přesvědčeni o nesprávnosti zásahu.

Voliči strany s politickým programem bližším k ČSSD budou přesvědčeni o správnosti zásahu.

2) Věk respondentů dotazníku ovlivňuje názor na správnost či nesprávnost zásahu na Czechteku.

Operační hypotéza:

Starší občané budou přesvědčeni o oprávněnosti zásahu.

> Termíny jako „starší“ nebo „mladší“, „vyšší a nižší“ vzdělání by bylo vhodné zpřesnit a konkrétně ohraničit. Také postoj ve smyslu „být proti/pro“ zásah může být velmi vágní a zavádějící.

Mladší občané budou přesvědčeni o neoprávněnosti zásahu.

Starší občané budou méně tolerantnější k technokultuře.

Mladší občané budou tolerantnější k technokultuře.

3) Dosažené vzdělání má vliv na sympatizaci či antipatii se zákrokem

Operační hypotéza:

Občané s vyšším vzděláním budou proti zásahu.

Občané s nižším vzděláním budou pro zásah.

Literatura:

Bibliografie ne zcela odpovídá předepsanému formátu.

- **Babbie, Earl. 2001**. *The Practice of Social Research*. Belmont: Wadsworth Publishing Company

-**Clarke, J., Stuart Hall, Tony Jefferson, Brian Roberts**. 1975. "Subcultures, Culture and Class." Pp. 9-74 in *Resistance Through Rituals: Youth Subcultures in Post War Britain* edited by Hall, Stuart and Jefferson, Tony. London: Unwin Hyman.

-**Dauncey, Hugh, S. Cannon**. 2003. *Popular Music in France from Chanson to Techno: Culture, Identity, Society*. Aldershot: Ashgate.

-**Disman, Miroslav**. 1993. *Jak se vyrábí sociologická znalost.* Praha: Karolinum

-**Epstein, Jonathan S**. 1998. *Youth culture*. Massatchusetts: Blackwell Publishing

-**Forsyth A.J., M. Barnard, N.P. McKegancy** . 1997. „Musical preference as an indicator of adolescent drug use." *Addiction* 92(10):1317-25.

- **Hebdige, Dick. 1979**. *Subculture the meaning of style*. London: Methuen & Co. Ltd.

- **Karsten, Christine.** 1997. *Techno-Culture. Annäherung an eine Jugendkultur unter kulturwissenschaftlichen Aspekten.* Magisterarbeit: Universität Leipzig.

- **Lenton, S., A. Boys, K. Norcross.** 1997. „Raves, drugs and experience: drug use by a sample of people who attend raves in Western Australia." *Addiction* 92(10):365-6.

-**Looseley, David**. 1995. *The Politics of Fun: Cultural Policy and Debate in Contemporary France*, (reprinted in paperback 1997). part-funded by the Leverhulme Trust: Berg

-**Looseley, David**. 2003. *Popular Music in Contemporary France: Authenticity, Politics, Debate* (hardback and paperback). part-funded by the Arts and Humanities Research Board: Berg.

- **Punch, Keith F**. 1998. *Introduction to Social Research,* London: Sage Publications Inc.

- **Reynolds, Simon**. 1998. *Generation Ecstasy*: *Into the World of Techno and Rave Culture.* Little, Brown and Company.

- **Seale, Clive**. 2004. *Researching Society and Culture.* London: Sage Publications Inc

-**Stock, Manfred**. 1993. *Jugendliche Subkulturen im gesellschaftlichen Transformationsprozeß.* Halle :KSPW, Graue Reihe Nr. 524..

-**Williams, Malcolm**. 2003. *Making Sence of Social Reserch.* London: Sage Publications Inc.

Časový rozvrh a rozpočet:

Časově není náš výzkum příliš náročný: Budeme potřebovat zhruba týden na telefonické pozvání respondentů do výzkumného místa, kde vyplní dotazník. Další týden počítáme na převedení získaných dat do digitální podoby vhodné pro statistické zpracování. Dalších 14 dní nám zabere samotné zpracování dat a vyhodnocení projektu.

Po finanční stránce bude nejnáročnější obstarání respondentů. Telefonní operátorky budou pobírat plat 100Kč/hodina. Při počtu 6 operátorek a pracovním týdnu to činí: 6*100*40=24000Kč. Dále dohled na vyplňování dotazníků 100kč/hodina: 2*100*40= 8000Kč. Převod dat bude provádět také 6 brigádníků 100kč/hodina: 6*100*40=24000Kč. Náklady na dotazníky: 1ks=5Kč: 5*1050 = 5250Kč. Plat 3členného výzkumného týmu 200Kč/hodina: 3*200*80= 48000Kč. Náklady na dárkový balíček pro respondenty 100Kč/kus: 1000 * 100= 100000Kč. Celkové náklady = 209250Kč po zaokrouhleni 210000Kč.

Velmi kladně hodnotíme aktuálnost tématu návrhu a předmět výzkumu, i když není zcela zřetelné, co je konkrétně jeho cílem. Podle našeho názoru by bylo také vhodné zkrátit a upravit pasáž uvádějící do kontextu výzkumu.

Přestože v návrhu chybí detailnější rozpracování konceptů a indikátorů, domníváme se, že celkově je výzkum dobře vypracovaný a promyšlený.